

[Gert Petersen]

ikke ret meget om indkomspolitik, så måske var det ærligt ment, hvad man havde sagt i erklæringen af 28. juli 1977.

Denne formodning blev faktisk bestyrket af de udtalelser, som den daværende socialdemokratiske politiske ordfører kom med i den følgende tid. For hvad sagde ikke hr. Erling Olsen, den daværende ordfører, under åbningsdebatten den 6. oktober 1977? Han sagde (Folketingstidende 1977-78, sp. 156):

»Derfor: skal indkomspolitikken fortsætte, er man altså nødt til at give lønmodtagerne en medejendomsret til de værdier, der opsamles i virksomhederne som følge af deres løntilbageholdenhed.«

Han sagde ved samme lejlighed (sammesteds):

»Skal vi fastholde indkomspolitikken på længere sigt, og det mener jeg oplagt at vi skal, så må vi også gøre noget ved kapitalgevinsterne på jord og fast ejendom.«

Man må erkende, at den daværende socialdemokratiske ordfører var et menneske med kontinuitet og sammenhæng i sin tankegang. Det netop citerede var fra den 6. oktober 1977, og i debatten den 1. juni 1978 fortsatte han ad de samme baner, da han sagde (Folketingstidende 1977-78, sp. 11716), at man må ». . . alligevel nok erkende i socialdemokratiet, at en indkomspolitik i sig selv har indbygget en skævhed, der er til lønmodtagernes ugunst«.

Han erkendte (sammesteds), at ». . . indkomspolitikken meget nemt [kan] skærpe de uligheder, der er i formuefordelingen«.

Derfor håbede han at komme igennem med noget på ØD-området. Men det var ham ikke engang nok. Han fortsatte (sammesteds):

»Men selv om vi kommer igennem på økonomisk demokrati-området . . . så har vi også brug for på andre områder at tage højde for den indbyggede skævhed, der kan være i indkomspolitikken. Det kan bl. a. ske på det skatte- og boligpolitiske område . . .«

Den socialdemokratiske ordfører forklarede, at de pågældende udspil ville betyde (sp. 11717) en:

». . . omfordeling . . . til gavn for lønmodtagerne, . . . lejerne, . . . de mellemste og de laveste indkomster.«

Han sluttede af med at sige, at disse udspil ikke alene skulle rette op på skævheder, men (sammesteds):

»Det er noget, der inddraget i indkomspolitikken kan give den rigtige balance.«

Ganske få dage efter, at disse ord var udtalt, optog statsministeren forhandlinger med nogle borgerlige partier, som kategorisk havde afvist denne socialdemokratiske ordførers betragtninger, om deres indtræden i regeringen. Det endte med, at partiet venstre kom med. Og SV-regeringen startede med at proklamere, for at bruge statsministerens egne ord, en stram indkomspolitik. Derimod var ØD nu indskrænket til noget, man afventede, og skatte- og boligreformen, der skulle tage højde for den indbyggede skævhed for lønmodtagerne, der er i indkomspolitikken, var simpelt hen forsvundet. Tilbage stod dog følgende uforglemmelige ord fra åbningstalen (Folketingstidende 1978-79, sp. 7-8):

»Som led i tilvejebringelsen af en stram indkomspolitik vil der blive fremsat forslag . . . til beskatning af værdistigninger på al jord og fast ejendom.«

Det blev sagt for 1 år og 1 dag siden.

Denne bemærkning var, hvad der var tilbage af de store ord fra juni 1978, den socialdemokratiske ordfører var kommet med, og den smule, der var tilbage, og som blev sagt for 1 år og 1 dag siden, har vi ikke siden set noget til. Derimod fik vi den stramme indkomspolitik, dels gennem det såkaldte indkomst- og prisstop fra efteråret 1978, dels gennem overenskomstdiktatet i 1979, det tredje i træk.

Forslaget om beskatning af værdistigningerne så vi ikke noget til, for slet ikke at tale om de andre ting, som med den socialdemokratiske ordførers ord skulle tage højde for den indbyggede skævhed i indkomspolitikken. Med andre ord: statsministeren og socialdemokratiet valgte skævheden.

Lad mig opsummere, hvordan statsministeren har forvaltet det pund, vælgerne gav ham i forvaring i februar 1977. Han kunne have gennemført den skatte- og boligreform, han bebudede. Han gjorde det ikke, for de partier, der ville hjælpe ham med disse reformer, ville ikke være med til indkomspolitik, og den prioriterede statsministeren højest, dog under den udtrykkelige forudsætning, at dens skævheder skulle opvejes af medejendomsret, omfordeling af skattebyrderne og boligreformer. Sådan sagde han og hans parti,